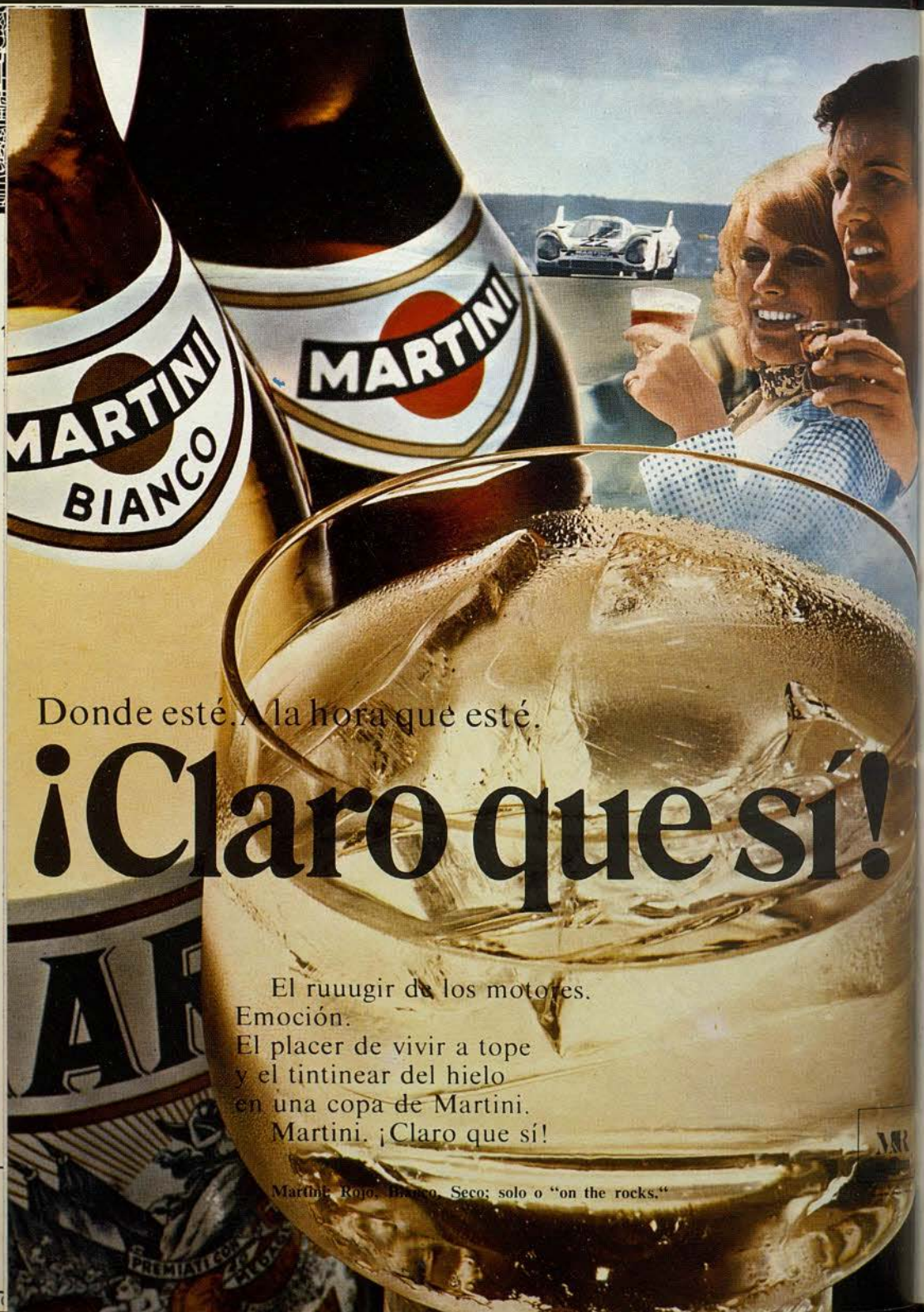

GUIDA MUSICAL¹⁹⁷²₇₃

22

Donde esté. A la hora que esté.

¡Claro que sí!

El ruuugir de los motores.
Emoción.
El placer de vivir a tope
y el tintinear del hielo
en una copa de Martini.
Martini. ¡Claro que sí!

Martini: Rojo, Bianco, Seco; solo o "on the rocks."

CAP A UN NOU CONCEPTE DE CONCERT DE CAFÈ?

Des de fa unes setmanes, ha entrat en funcions a Barcelona una varietat del recital de música, que té per escenari el cafè (o el snack com es diu ara) i un horari més aviat desavinent: comença a un quart de dotze de la nit. El fenomen no és nou, i l'especialitat del concert al cafè compta amb antecedents a la vegada il·lustres i significatius. Il·lustres perquè pianistes de cafè foren (parlem de fa quasi cent anys!) Albéniz, Vi-diella, Millet, Malats i Vives entre altres, que otorgaren vida musical a les tertúlies del cafè Pelayo, etc. També Toldrà, en les cèlebres sessions a l'Or del Rhin incorporà l'esplai de la música entre els assidus de l'establiment.

He parlat també d'antecedents significatius. Amb la música al cafè, trobem entre nosaltres l'embrió, la creació d'una afecció per la música. És innegable que els parroquians acudien al cafè per conversar mentre prenién un refresc, un cigaló, una llimonada o l'aperitiu, segon l'hora. Però no és menys veritat que en escoltar els arranjaments per a piano de les sarsueles de moda, de fantasies d'òpera o d'algun fragment d'autors prestigiat sorgia un incipient interès pel fenomen de la creació musical. En certa manera, els citats són els precursors de la música ambiental, perquè, escoltat o no, el que sortia de les mans d'aquells intèrprets s'integrava en l'ambient del local i era també un nou element d'atracció de públic.

Tots sabem com han canviat les estructures socials i les dades culturals, al país i fora

d'ell. Avui la música es dóna (es dóna, he dit) pertot. I si ha canviat la relació de la societat amb l'art del so, també ha canviat el sentit o direcció del nexa que lliga música i destinatari i l'experiència al·ludida a l'inici d'aquest paper sembla confirmar-ho. Avui, tothom pot sentir música, al concert o a casa. Potser algú la sentirà, sense voler, des de l'amagat altaveu d'un bar on ocasionalment es deturarà. Però ningú va al cafè a escoltar música feta «in situ». I és en aquest punt on trobem el canvi de sentit esmentat. En l'experiment titulat «Nits clàssiques de Mix», a iniciativa de Joventuts Musicals, és el músic, l'intèrpret que baixa de l'escenari per sorprendre la clientela d'aquell establiment amb pàgines del repertori clàssic. És l'artista que incorpora el seu quefer, de forma viva i directa, a una societat estranya i neutra per recordar-li, potser, que la música també existeix fora del disc. Amb aquest pas —el músic a la recerca del públic— es retorna a la música el sentit —tan oblidat— d'esplai i de diversió que inicialment tingué. Lluny de l'encarcament obligat de la sala de concerts, l'auditor pot beure, pot fumar, i, a més, potser podrà relaxar-se amb l'oportunitat d'escoltar (o no) una música que se li dóna informalment.

El fenomen de la música al cafè, no es, evidentment, nou. El que és nou —i d'aplaudir— és l'experiència que sigui la música la que s'acosta i busca el consumidor distret.

MANUEL VALLS

ORFEÓ CATALÀ

● Dintre dels actes d'homenatge al mestre Adolf Cabané subdirector de l'Orfeó Català, per a commemorar els seus vint-i-cinc anys de director de l'Orfeó de Sabadell, la Secció de Nois i Noies de l'Orfeó Català li oferí una audició extraordinària de cançons, sota la direcció de J. López Esparbé, el diumenge 6 de maig, que tingué efecte a l'Església de Sant Agustí, de l'Escola Pia, de l'esmentada població. Integraren la primera part, composicions de Pujol, Morera, Cumellas Ribó, Subirachs i finalitzà amb la primera audició de «Comiat», del mestre Lluís Maria Millet. La segona part era dedicada a les cançons del mestre Cabané, en primera audició: «Cantem al vent» (popular francesa), «Cançó de ruta», «El camí», «Cant de marxa» (popular alemanya), «Cançó del bell estiu» (popular belga) i «L'alegre adéusiau» (popular anglesa), bon nombre de les quals calgué repetir.

Bell coronament de l'audició, fou l'«Himne dels nois», del mestre Lluís Millet, cantat conjuntament pels nois i noies de l'Orfeó Català i l'Orfeó de Sabadell, la repetició del qual hagué de dirigir el mestre Cabané, a insistència del nombrós auditori, que amb càlids aplaudiments s'associà a l'homenatge que tan afectuosamen li era tributat.

Assistiren a l'acte, ultra el mestre Lluís Maria Millet, el mestre Frederic Mompou i diversos components dels Orfeons esmentats i de les respectives Junes Directives.

● El dia 26 de maig, l'Orfeó donarà un concert extraordinari al Teatre La Faràndula, de Sabadell, com a homenatge al mestre Adolf Cabané, en el vint-i-cinquè aniversari de la seva titularitat al front de l'Orfeó de Sabadell. Aquesta audició de l'Orfeó se suma als altres actes d'homenatge que s'han anat succeint a Sabadell en pública reconeixença de la noble tasca desenrotllada pel mestre Cabané al front de la prestigiosa entitat coral i com a director del Conservatori de Música d'aquella ciutat. Músic complet, Adolf Cabané ha dedicat els seus millors afanys al servei de la música; a més de les citades activitats, és també professor del Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona i subdirector de l'Orfeó Català; com a compositor, ha destacat en la creació d'obres corals que porten el segell del seu bon gust i d'un rigorós domini tècnic. L'Orfeó Català, amb el concert del dia 26 de maig, se sent honorat de participar en aquesta joiosa commemoració.

MUSICART

SOCIEDAD ANÓNIMA

SUCESORA CASA
DIONISIO CHIAPPO

AUTÉNTICOS ARTISTAS DE LA MÚSICA
AL SERVICIO DEL PROFESIONAL Y AFICIONADO
REPRESENTANTE EXCLUSIVO DE LOS
CELEBRES PIANOS • SAUTER-KEMBLE •
Y DE LOS ACORDEONES • HOHNER •
VENTA DE INSTRUMENTOS
GUITARRAS ELECTRONICAS
INSTALACIONES
ALQUILERES
VENTAS AL CREDITO Y PLAZOS

TELEF. 254 52 99
JOSE ANTONIO, 583
TELEF. 254 52 59
BARCELONA-11

ARIBAU N°1
AVDA.

ROMÀ ESCALAS

Avui, la conversa va, en bona part, dirigida a la pedagogia de la Música a través de la flauta. I en Romà Escalas és un veritable tècnic en aquesta faceta de l'ensenyament musical; a més, un excel·lent virtuós tant amb la flauta dolça com amb la travessera, cosa que hem pogut constatar fa ben poc i en altres ocasions.

Le preguntes que en el primer aspecte, la pedagogia, li he adreçat, han estat àmpliament contestades:

—Què en penses de l'ensenyament de la flauta dolça als nens, que tant es va divulgant al nostre país, actualment?

—Es un reflex del que fa 25 o 30 anys va passar a d'altres països; Alemanya i Anglaterra primerament, Suïssa, Holanda i d'altres, després. Aquí, sempre anem una mica ressaltats! L'afecció a la flauta ha tingut alts i baixos; ha estat un instrument considerat aristocràtic i també patrimoni dels pastors únicament. A darreries del segle passat, té de nou un gran ressorgiment la música barroca i, en conseqüència, la flauta. A les darreries del XVIII s'hi fan modificacions: a la flauta travessera de fusta s'hi afegeixen claus metàl·liques, que varen crear, en realitat, un nou instrument: el «flageolet», que tenia un so ben diferent de la flauta veritable. La innovació no va pas fer guanyar res a la bella sonoritat de la flauta, que no necessita, al meu entendre, modificacions; tan sols bona fusta i adequada construcció.

—I ara...

—Torna a estar al dia. De vegades, penso que el gran increment que l'aprenentatge de la flauta té avui no sigui una *moda* més, a l'estil del piano en temps de les àvies... A més, aquest instrument és fàcil, diuen, i barat... No es pot negar que proporciona una formació musical bàsica que no hi era fins ara, que obre noves perspectives i nous coneixements a qui l'estudia. Però... també crec que, algunes vegades, s'incorporen al repertori de flauta dolça obres que res no hi tenen a veure, perquè són d'èpoques en què aquest instrument estava en decadència. Llavors, em sembla un veritable sacrilegi! Es queda pensarós uns instants. Somriu i afegeix:

—Reconec que sóc una mica supersticiós i tot, amb això dels instruments. Però és que és molt delicat! No accepto que es toqui un instrument perquè sí, perquè és moda, o és imposició o tan sols desig familiar...! Quan algú demostra inclinació musical, triar l'instrument idoni que s'adigui amb la personalitat de l'individu, és una tasca molt més delicada del que ens pensem. Els instruments tenen, ja des de l'antiguitat, una certa «explicació metafísica» del perquè són d'una manera determinada i a quina idea van lligats. Una certa simbologia plana en la manera d'assignar l'execució sobre un o altre instru-

ment, a un o altre sexe o circumstància; per exemple: el flautí, amb el seu so agut i vibrant, era considerat un instrument viril; d'ací la seva inclusió, potser, a les músiques militars. També, en cert aspecte, podem constatar encara avui, la sorpresa d'una bona part d'oients en veure un home tocant l'arpa o una dona, la trompeta. Tot això són encara sediments culturals de molt temps enllà, que no tenen massa explicació, però que hi són. —Llavors, aquest interès per la flauta...

—Es, en bona part, una mena de coacció comercial... de la qual bastant de gent en pot sortir beneficiada i molta, perjudicada. Es indispensable escollir adequadament l'instrument que millor pot anar a la personalitat de cada alumne. Es claríssim que gent amb unes determinades condicions físiques adverses (conformació interna de la boca, dels llavis, problemes respiratoris, etc.), mai no farà un camí prou brillant tocant la flauta i que potser milloraria, fent música amb un altre instrument. Aquesta tasca d'observació física i psíquica, els qui millor poden dur-la a terme són els pedagogs musicals... encara més bé que els pares, que en la majoria dels casos no són pas tècnics en la matèria.

—Poden produir-se problemes d'interferència, tocant dos instruments de vent, tot i ser d'una mateixa família, per exemple, flauta dolça i flauta travessera?

—Cap ni un entre aquests darrers! Amb d'altres, sí, per exemple: la trompeta i la flauta són incompatibles, perquè la primera deforma el llavi. En canvi, fixa't que, en els conjunts instrumentals del Barroc, on no eren gaire nombrosos els executants, quantes vegades hi havia dualitat d'instruments en un sol executant; oboè i flauta...

—Deixem una mica la pedagogia i parlem de tu...

—Jo... mira; vaig fent. Alguns concerts... però tot i que m'interessa el concert i el contacte amb el públic, no vull fer-me'n esclau. I també em dedico força a la pedagogia... encara que, de vegades, em fatiga quan veig que «no va enlloc»; vull dir, quan hi trobo indiferència... Però tinc la convicció que el qui sap i coneix quelcom bell, ha de comunicar-ho als altres en una forma o altra; ha de permetre que els altres puguin oïr d'allò que a ell el fa també feliç i fer als altres partícips dels seus coneixements, del seu goig, de l'art...

Em sembla que no cal afegir res, que faci veure més clara encara, l'honestetat professional i pedagògica de Romà Escalas. Val la pena que els pares i els pedagogs meditem sobre les seves idees, molt seriosament.

MARIA TERESA GIMENEZ

FORUM MUSICAL

PRESENTA SUS VIAJES ESPECIALES A LOS
FESTIVALES INTERNACIONALES DE MÚSICA

XXII FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA Y DANZA DE GRANADA

29 Junio - 1 Julio 1973

ORQUESTA FILARMONICA DE BERLIN
OCTETO DE LA FILARMONICA DE BERLIN
HERBERT VON KARAJAN

FESTIVAL DE MÚSICA DE SALZBURG

25 - 30 Agosto 1973

ORQUESTA FILARMONICA DE BERLIN - ORQUESTA FILARMONICA
DE VIENA - ORQUESTA DEL MOZARTEUM - ORQUESTA Y
COROS DE LA RADIO DE COLONIA

HERBERT VON KARAJAN - KARL BÖHM - LORIN MAAZEL
THEODOR GUSCHLBAUER - LEIF SEGERSTAM - LOTHAR ZAGROSEK

ALEXIS WEISSENBERG - DIETRICH FISCHER-DIESKAU
CHRISTOPH ESCHENBACH - EDITH MATHIS - BIRGIT FINNILÄ
PETER SCHREIER - HELEN DONATH - MARGARET PRICE
NORMA BURROWES - GERHARD UNGER - TERESA BERGANZA
TERESA STRATAS - WALTER BERRY - TOM KRAUSE

-
- Plazas limitadas
 - Las inscripciones al viaje y entradas deberán efectuarse en FORUM MUSICAL - Vía Laietana, 49, 4.º
Tels. 231 90 01 / 02
 - Organización técnica del viaje: Compañía Hispano Americana de Turismo.

ASOCIACION DE CULTURA MUSICAL DE BARCELONA

Curso 1972-1973

DOS IMPORTANTISIMOS CONCIERTOS DE CLAUSURA DEL CURSO
Días 3 y 5 de junio respectivamente, 10'30 noche - PALACIO DE LA MUSICA

Presentación de la celebrada orquesta filarmónica polaca:

FILARMONICA DE CRACOVIA

(ORQUESTA "KAROL SZYMANOWSKY")

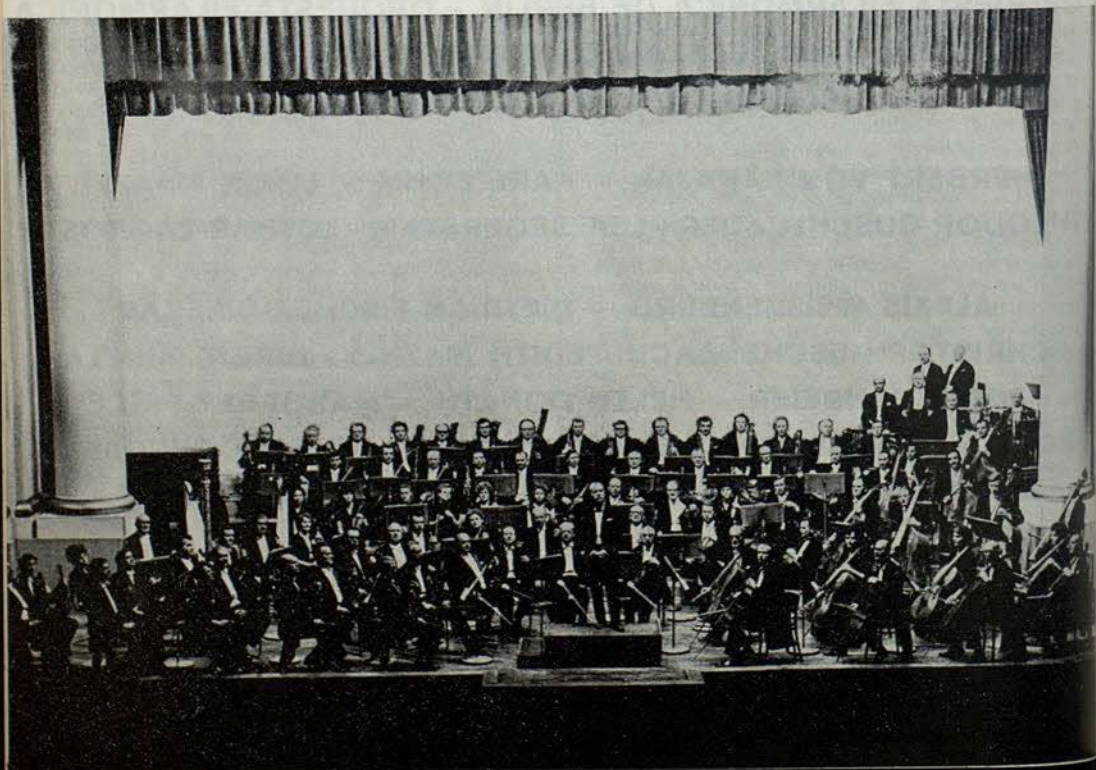
DIRECTOR JERZY KATLEWICZ

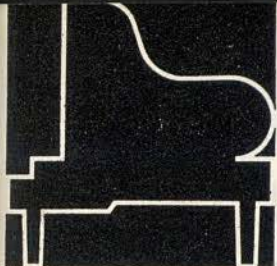
SOLISTAS

HALINA CZERNY-STEFANSCA, pianista

ANDRZEJ HIOLSKI, barítono

INTERESANTISIMOS PROGRAMAS: Detalles e inscripciones: Vía Layetana, 113, 1.º, 2.º - Tel. 232 43 32. (De 3'30 a 7'30)

LOS CONCIERTOS

● ORQUESTA CIUDAD DE BARCELONA. —

Como clausura de su temporada de conciertos, la Orquesta Ciudad de Barcelona dará dos extraordinarias audiciones en el Palau (días 26 y 27 del presente mes) con un excepcional programa Mozart: «Concierto número 23 para piano y orquesta K. 488», «Misa Solemnis K. 337», «Sonata da Chiesa núm. 15 para órgano y orquesta K. 336» y tres motetes («Veni Sancte Spiritus, K. 47», «Ave Verum K.618», «Misericordias Domini, K.222»). Bajo la dirección del titular de la Orquesta, Antoni Ros Marbà, intervendrá un excepcional cuadro de solistas instrumentales y vocales: Rosa Sabater (piano), Montserrat Torrent (órgano), Montserrat Alavedra (soprano), Alicia Nafé (contralto), Julián Molina (tenor), Antonio Blancas (bajo) y el Cor Madrigal que dirige Manuel Cabero. La brillante temporada de la Orquesta Ciudad de Barcelona, en cuyo transcurso se han sucedido las audiciones de innegable interés e importancia, tendrán —con este concierto— el más digno remate e idóneo final.

● PRESENTACION DE LA ORQUESTA FILARMÓNICA DE CRACOVIA. —

Asociación de Cultura Musical presentará en el Palacio de la Música, en dos extraordinarios conciertos, la célebre Orquesta Filarmónica «Karol Szymanowski» de Cracovia, integrada por noventa y tres profesores. Debido a los diferentes conciertos que ofrecerá en España, y también para no coincidir con otros actos importantes en Barcelona, los dos conciertos de la Filarmónica de Cracovia tendrán lugar los días 3 y 5 de junio, a las 10.30 de la noche. El día 3 será el concierto correspondiente al mes de mayo.

Dirige la Orquesta el Maestro Jerzy Katlewicz, e intervendrán como solistas la pianista Halina Czerny-Stefanska (Gran Premio Cho-

pin) y el barítono Andrzej Hiolski (Primer barítono de la Opera de Varsovia).

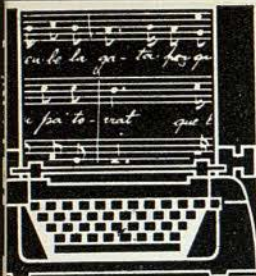
Programas interesantísimos serán interpretados en estos dos únicos conciertos de la Orquesta Filarmónica de Cracovia en Barcelona. El día 3 está integrado por: «La Gazza Ladra» (Obertura) de Rossini; «Melodías para Dulcinea» (para barítono y orquesta) de Ravel; «Andante Splanato» (piano solo) y «Gran Polonesa Brillante» (piano y orquesta) de Chopin.

El programa del día 5 está íntegramente dedicado a los compositores polacos: Obertura de Concierto «Bajka» de Moniuszko; «Concierto en mi menor de Chopin» (piano y orquesta); «Livre pour Orchestre» de Lutoslawski; «Cuatro Sonetos de Amor de Shakespeare», de Baird (para barítono y orquesta), y Dos danzas del Ballet «Harnasie» de Szymanowski.

● PRESENTACION DEL CUARTETO PLECTRUM MUSICA. —

En la Casa del Médico tendrá lugar el día 4 de junio, a las 10'30 de la noche, un extraordinario concierto a cargo del Cuarteto «Plectrum Musica», integrado por dos mandolinas, una guitarra y un laúd.

Esta agrupación de Puerto Rico, de púa y pulso, hace su presentación en Barcelona, después de los grandes éxitos que ha obtenido en su país y en los Estados Unidos. El director del grupo, Gustavo Batista, sigue la tradición clásica de estos instrumentos, y ha hecho una selección de autores, que por la importancia de los mismos refleja ya la categoría artística del conjunto puertorriqueño: Mozart, Munier y Beethoven figuran en el programa, cuyo anuncio ha llamado poderosamente la atención entre los aficionados a la guitarra.

NOTICIAS Y COMENTARIOS

● **ESTHER CASAS.** — La soprano barcelonesa Esther Casas fue galardonada con la Medalla de Radio Nacional de España a la cantante más joven de la última temporada del Gran Teatro del Liceo. Hizo entrega de esta distinción, el director de la emisora Juan Antonio Alberich.

● **RAMON COLL.** — El pianista Ramon Coll ofreció su primer recital en Nueva York, en el Carnegie Recital Hall. El que fue primer premio del Conservatorio de París, galardonado también en el concurso internacional de Valldemosa, y es hoy profesor del Conservatorio Superior Municipal de Barcelona, presentó un programa con obras de Schubert, Ravel y Rachmaninoff, con técnica depurada y gran sensibilidad.

● **CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DEL LICEO.** — En el salón de actos del Conservatorio del Liceo tuvo lugar una sesión práctica a cargo de los alumnos premiados en las oposiciones y premios extraordinarios del curso 1971-1972 Josefa Caballero, Elisa Minguet, Ludovica Mosca, Inmaculada Tarro, Arturo Peral y Manuel Quesada, quienes dejaron constancia de su madurez artística y sólida formación musical. En diversas obras, colaboró como pianista acompañante María Canela, profesora del Conservatorio.

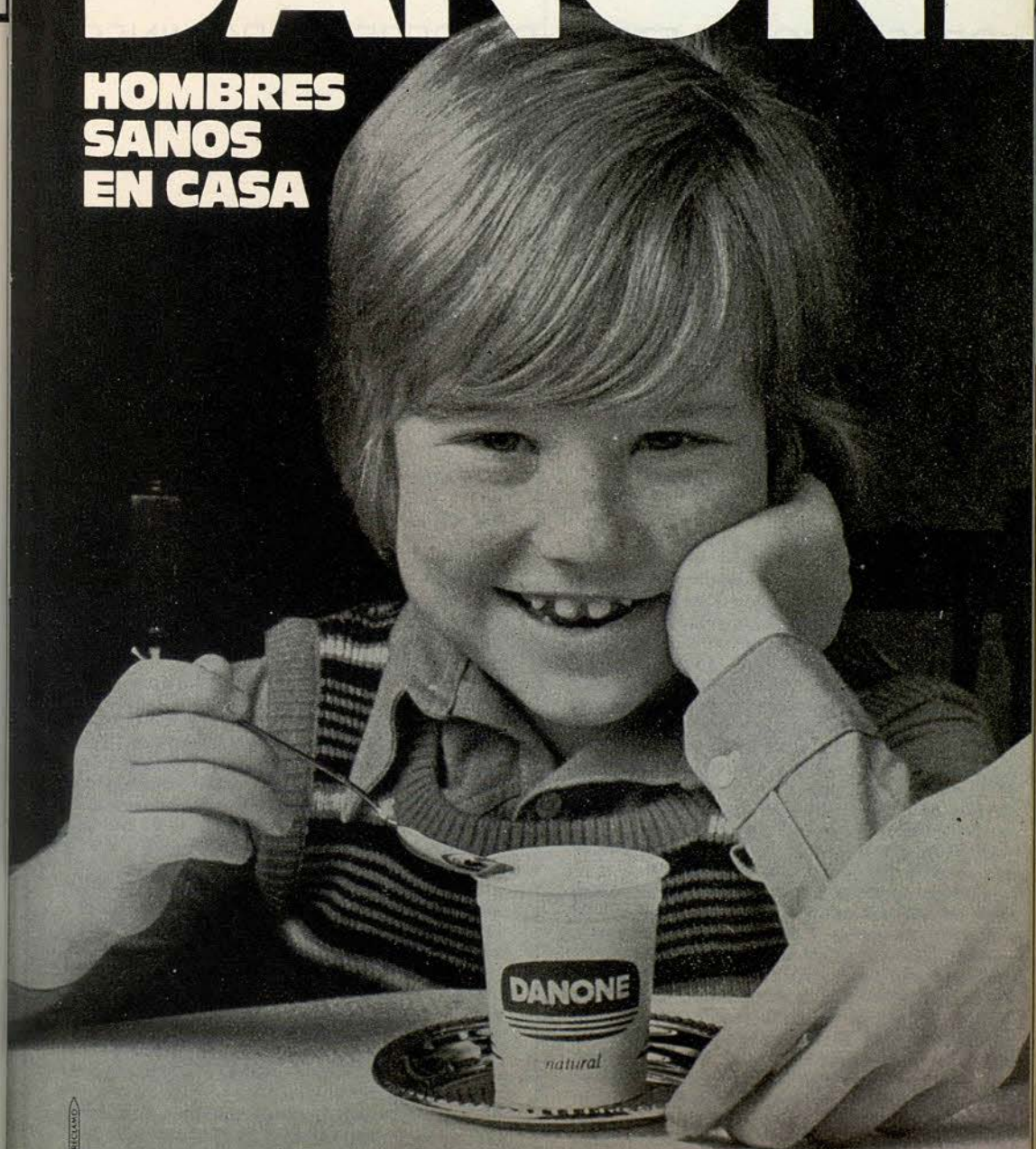
● **«APRENGUEM A FER CANTAR».** — Por segunda vez, el «Secretariat de Corals Infants de Catalunya», a través de «L'Espinguet» y de la «Agrupació Polifònica» de Vilafranca, ha organizado un cursillo en la casa de Colonias «Penyafort», al que asistieron casi un centenar de alumnos procedentes de Bala-

guer, Barcelona, Calella, El Vendrell, Figueres, Girona, Igualada, La Garriga, Llorenç del Penedès, Manresa, Mataró, Palma de Mallorca, Sabadell, Sallent, Sant Cugat del Vallès, Solsona, Tarragona, Terrassa, Torelló, Valls, Vic, Vilafranca, Vilanova, etc. En este cursillo, que se celebró del 28 de abril al 1.º de mayo, actuaron como profesores Oriol Martorell, Santi Riera, Josep A. Casas, Montserrat Solanich y Eulàlia Pallach, y las actividades comprendieron las materias siguientes: teoría y práctica de la dirección de grupos infantiles, escolares y de adultos, técnica vocal, canto coral, y juegos, danzas y canciones mimadas para los más pequeños.

● **FESTIVAL JUVENIL EN NEERPelt.** — En la ciudad flamenca de Neerpelt, al norte de Bélgica, se ha celebrado, del 28 de abril al 1.º de mayo, la 21.ª edición del «Festival Europeo de Música para la Juventud», al que han asistido unos cuatro mil jóvenes de nueve países distintos: Alemania, Bulgaria, Checoslovaquia, España, Francia, Holanda, Polonia, Portugal y, naturalmente, Bélgica. El Festival, dividido en secciones según los grupos participantes (conjuntos vocales e instrumentales, orquestas, bandas, agrupaciones de cámara, etc.), no tiene carácter competitivo, pero un competente jurado internacional otorga, después de las respectivas actuaciones, unos premios y diplomas acreditativos de la calidad de cada conjunto. A destacar que, en la sección de música de cámara, el grupo barcelonés de flautas de la «Escola de Tècniques d'Expressió L'Arc», que dirige Maria Dolors Bonal, obtuvo un merecidísimo primer premio al interpretar música medieval y renacentista catalana y española.

DANONE

**HOMBRES
SANOS
EN CASA**

LO MAS NATURAL

EL MESTRE AMADEU VIVES A LES "OBRES COMPLETES" DE PERE COROMINES

Ed. Selecta. Barcelona 1972.

Després d'escriure la nota anterior sobre la biografia del mestre per F. Hernández Girbal, ens arribà (deferència de l'editor) el magnífic volum de les **Obres completes** de l'il·lustre polític i economista i no menys significat pensador i escriptor. Un llibre tan variat mereix altres comentaris de conjunt que els que puguem fer des d'aquesta «Guia Musical», cenyits a la relació entre els dos homes. Una relació a peu pla, que poques vegades és prou visible quan es tracta de figures enlairades per llurs primordials activitats.

Sabiem, per la biografia ja comentada, que entre el polític i el músic hi havia una amistat vella i franca, i ell la retreu sovint i amb encert. A les *Obres Completes* de Coromines l'amic apareix innumbrables vegades. I és que el mestre té una constant realitat vora l'amic, sobretot a les hores de dubte i de pena. Sabé oferir el sedant acolliment de la llar i la prompta companyia d'una carta.

Com va començar, aquesta amistat? Probablement per l'aproximació del músic als ambients literaris, arran de l'estrena dels **Espec-tres**, d'Ibsen, el 1896. Vives no era ben bé un cap de colla, i la seva arrelada fe cristiana no facilitava gaire la convivència entre gent d'idees avançades. Coromines conta que quan se'ls presentava a les tertúlies que feien pel carrer mudaven de conversa. Cosa que vol dir també que l'amistat del músic era prou atractiva i no volien mortificar-lo accentuant les divergències.

Un dels gests que reporta el biògraf és que en ocasió de l'empresonament i condemna de Coromines, Amadeu Vives és qui s'adreça a Miguel de Unamuno, sense conèixer-lo, amb una carta patètica, com les que escrivía aleshores, en què la sinceritat i les angúnies pesaven més que qualsevol truculència. (Precisament els trets del seu estil literari el portarien a les notes d'enginy i d'humor.)

Els primers temps que Vives passà a Madrid, dos anys després de casat, coincidiren amb els que hi passava l'amic, d'estudiant i de casat, després. Les dues famílies entren en íntima convivència. I l'escriptor, en una de les seves proses evocadores, redescobreix el seu amic com si l'acompanyés per una passejada solitària pels jardins de la música. Per les flors té la definició dels mestres preferits de l'amic evocat, sobretot Mozart, tan ple de gràcies, que s'hi converteix en el jardiner ideal.

Els èxits anaren en franca popularitat, i l'escriptor tornaria a recordar el músic en una trista passejada pels barris de Montjuïc als dies del lock-out: els obrers privats de feina cantaven una melodia de Vives. Si hagués sentit quina alegria no posaven aquelles notes mozartianes a la punyent expansió d'aquells homes.

Coromines se l'imagina en el diàleg o escriu el que li diria si el tenia a prop: li parla de Maragall, o de la derrota electoral (1916) o de la possibilitat que el facin ministre (1918), cosa que el músic li desaconsella. I el polític l'obeeix, coincidint en els raonaments. I encara més: li dóna confort esperancador en dos moments duríssims: la mort del primer fill i la mort de la mare. ¿Què deu dir aquest condol que commoqué l'escriptor fins al punt que li responia: «No he arribat a les seguretats que demostres en la teva carta.» Hi ha una correspondència copiosíssima entre els dos amics que es conserva inèdita, i que fa créixer la impaciència. «La teva carta em va fer tant bé», li deia. O en l'ocasió esmentada arribarà a dir-li, com en un dubte: «Hi poses més voluntat que fe.» La fe, aquella fe que treu la insípida de l'ànima, vetllava delicadament al costat de l'amic fidel.

Els textos de Coromines deixen entreveure, amb reconeixença, els intercanvis que tingueren en l'obra respectiva: foren de carac-

ter marcadament literari. Coromines li va llegir unes composicions breus de la **Colección de Poetas líricos de los siglos XVI y XVII**. Vives hi posà música i les estrenà, el 1915, amb el títol de **Canciones epigramáticas**. Anys després, quan Coromines furgava en la imaginació perquè en sortís el fabulós ninot d'en Tomàs de Bajalta, la incidència de Vives a les continuades tertúlies de Sant Pol contribuïren a fer, del ninot, el personatge que sosté simbòlicament la gran novel·la.

Els anys de Sant Pol: Temps de la tranquil·la fecunditat dels dos intel·lectuals —el músic i l'economista— que es poden lliurar al plaer de la creació artística que els era més abellidora. Vives tornà a compondre corals per a l'Orfeó Català. Però en una de les cartes de Coromines hi ha la impressió personal de l'estrena dels **Idil·lis** amb judicis encertadíssims, tant pel que fa als textos elegits com per a la música. Recordem que el tercer idil·li és **Canta i vola que fa sol**, i que quan acaba, com diu Coromines, «l'ímpetu creixent és comunicatiu el públic es lleva i el seu esperit té una mena d'arrencada que, si això es cantés en una plaça, jo crec que acabaria ballant tothom». Encara fa aquest efecte avui, al cap de quaranta anys de l'estrena. La valoració de Coromines era justa en les tres peces de l'aplec.

En aquest tercer idil·li tots dos es retrobaven al corrent popular del poble que sap cantar i complaure's. Vives va ésser un admirador de Clavé, com Coromines, i un col·laborador de Millet. Coromines —empordanès com era— volgué ésser el biògraf d'en Pep de la Tenora i comptà amb l'assessorament musical del músic estimat. Però ja era una de les seves últimes obres, començada a les darreries de la vida d'en Vives i no acabada quan Coromines va deixar el seu país. Tots dos amaven aquesta llei de popularitat, i en bona part els ha estat concedida. Sobre-

tot a Amadeu Vives. Arran de la seva mort l'amic escriví sobre «la primera i la segona vida d'Amadeu Vives», dient que era un dels homes més complexos de la Renaixença, per l'extraordinària capacitat i l'esforç per educar-se-la i treballar-la. Els biògrafs n'han donat detalls. Però darrera el músic, al dedins d'aquest ésser esforçat capaç de vèncer l'adversitat física, de superar les contrarietats i de crear-se una cultura, un nom, i una fortuna, hi ha la força ingent que costa més d'explicar i de comprendre que el triomf d'un músic de llei en el món estret del teatre líric. A l'emotiu article necrològic suposava que «la seva vida d'home serà tant o més interessant que la seva creació artística». I conclouia: «Però això no es comprendrà fins d'ací a molts anys.»

Ja n'han passat prou, i la sola biografia extensa que en tenim es contrau a la part artística. La segona vida només s'hi endevina: ja és molt. Un pensaria si la copiosíssima correspondència a què alludeix Joan Coromines ha estat aprofitada. I la que tingué, indubtablement, amb Lluís Millet. I amb els altres mestres de l'Orfeó, com Francesc Pujol. I les cartes que deuen existir amb el mestre Nicolau (almenys en la joventut de Vives) i amb els mestres Morera, Lamote i Pau Casals, i amb tants d'altres, a més dels que Hernández Girbal esmenta i utilitza.

Vives tingué una vida esforçada de seixanta anys de lluita. Músic i escriptor, els biògrafs, ni que aprofundissin en aquest aspecte no sabran què hauria pogut donar en la meditació i en la tranquil·la maduresa posada al servei de l'art i de la fe, esmerçant-hi la capacitat literària i la musical, com la que aportà al teatre empès tantes vegades per la necessitat espiritual de la glòria o les més exigents materialitats de la vida. El gran volum que comentem n'insinua unes possibilitats infinites.

OSVALD CARDONA

ASAHI PENTAX...la cámara de mayor venta en el mundo

Reason #46

La Pentax siempre está lista... aunque la luz no lo esté

Con el exclusivo sistema de medición de la luz a través del objetivo de Asahi Pentax obtendrá siempre la exposición correcta. Porque la aguja indicadora de medición dentro del visor queda centrada exactamente cuando se colocan correctamente la velocidad del obturador y el diafragma correspondiente. Por lo tanto Vd. puede fotografiar a la luz de la luna tan fácilmente como si realizara fotografías con la brillante luz del sol. Cuando Vd. escoge la popular Spotmatic puede ir disparando en cualquier momento, en cualquier lugar y con la luz que sea. O posiblemente esté buscando una cámara verdaderamente profesional como la del formato ideal 6x7. Obtenga pronto detalles acerca de ambas cámaras a su habitual proveedor.

Fotografía realizada por Takayuki Ogawa
Spotmatic con objetivo Super Takumar 1:1,4/50 mm. Obturador 1/60
de segundo y diafragma 5.6 con película infrarroja

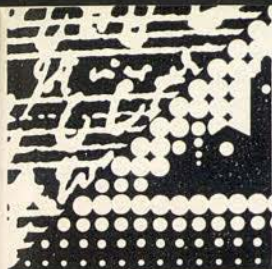

**ASAHI
PENTAX**

representante

cineco

bori y fontestà, 11 - barcelona - t. 250 84 44

CONCURSOS Y FESTIVALES

● **CADAQUES.** — Del 28 de julio al 25 de agosto se celebrará el «IV Festival Internacional de Cadaqués», que organizan Juventudes Musicales de Barcelona en colaboración con el Ayuntamiento de Cadaqués. En principio, están previstos los siguientes conciertos: **28 de julio:** Nicanor Zabaleta, arpa; obras de Bach, Corelli, Viotti, Krumpholtz, Hindemith, Bacarisse, Tournier, Granados y Salzedo. **4 de agosto:** Quartet Brahms, de Roma (Pier Narciso Masi, Montserrat Cervera, Luigi Sagrati, Marco Scano); cuartetos con piano de Mozart (K.478), Beethoven (Op. 16), Brahms (Op. 26 núm. 2). **11 de agosto:** Jean-Pierre Rampal, flauta; Alexandre Lagoya, guitarra; obras de Locatelli, Bach, Paganini, Sors, Torroba, Albéniz, Montsalvatge y Giuliani. **18 de agosto:** Evelyn Lear, soprano; Thomas Stewart, barítono; Erik Werba, piano; obras de Purcell, Haendel, Haydn, Schubert, Strauss, Mendelssohn, Ives. **25 de agosto:** Alfred Brendel, piano; obras de Mozart, Schubert, Beethoven.

● **LYON.** — El 27 de junio próximo se celebrará durante el Festival de Lyon un Concurso de Improvisación que comprenderá tres secciones: a) órgano; b) piano clásico; c) piano jazz. Los vencedores recibirán, respectivamente, un premio dotado con 6.000 francos, 3.000 francos y 3.000 francos. Para informes, los interesados deberán dirigirse a «Secrétariat du Festival, 6è Division, 2è Bureau. Concurso d'Improvisation, Hôtel de la Ville, 69268 Lyon Cedex 2».

● **TURENA.** — Las Fiestas Musicales de Turena se celebrarán este año los fines de semana de los días 7 de junio, 30 de junio y 7 de julio. En el programa figuran: dos conciertos en homenaje a Francis Poulenc, con el concurso de la Orquesta del Pays de la Loire bajo la dirección de Claude Panterne, el Coro de Jean de Omkeghem y los solistas Michel Debost y Paul Hougue; tres recitales

por Christa Ludwig, Arturo Benedetti Michelangeli y Sviatoslav Richter; dos conciertos de música de cámara por la Orquesta Bach de Munich, bajo la dirección de Karl Richter.

● **CHARTRES.** — El Gran Premio de Chartres de 1973 será otorgado el 30 de septiembre después de las audiciones de los finalistas en el gran órgano de la catedral. Las pruebas eliminatorias comenzarán el 17 de septiembre y durarán hasta el 27 del mismo mes en el Instituto Nacional de Jóvenes Ciegos de París. Se espera una importante participación en este concurso, lo que confirma el gran renombre adquirido por este destacado certamen internacional.

● **CARCASONA.** — En el «Festival de la Cité» y junto a destacadas representaciones teatrales, tendrán lugar diversos actos musicales de alto relieve; entre ellos, dos actuaciones del London Festival Ballet y dos conciertos a cargo del violinista Yehudi Menuhin y el pianista Sviatoslav Richter.

● **TOLEDO.** — Organizada por la Dirección General de Bellas Artes se celebra en Toledo la «V Decena de Música». En su transcurso actuarán importantes orquestas y agrupaciones, eminentes directores y destacados solistas instrumentales y vocales: Orquesta Sinfónica y Coro de la RTVE, London Mozart Players, Cuarteto Parrenin, Orquesta y Coro Nacionales de España; Odón Alonso, Alberto Blancafort, Harry Blech, Rafael Frühbeck de Burgos, Lola Rodríguez de Aragón; Montserrat Alavedra, Gloria Ramos, José Foronda, Tomás Cabrera, Juan Porras, Jesús Zazo, Alfonso Quintanilla, José María Sanmartín, Ifor James, Jack Rothstein, Marisa Robles, Christopher Hyde-Smith, Isabel Penagos, Norma Procter, Kenneth Bowen, Brian Rayner-Cock, Narciso Yepes, Salvatore Accardo, Pierre Cochereau, Roger Delmotte, Eduardo del Pueyo y Evelyn Lear.

● **MONTREUX.** — Del 31 de agosto al 30 de septiembre tendrá lugar el XXVIII Festival de Música que dirige René Klopffenstein. Intervendrán en esta nueva edición orquestas, agrupaciones de cámara y solistas de categoría internacional. Cabe mencionar, entre todos ellos: **Orquestas:** Nacional de la Opera de Montecarlo, de la Suisse Romande, de cámara de la Sinfónica de Viena, de Baden-Baden, Sinfónica de Viena, de cámara de Lausanne, de cámara de Belgrado. **Directores:** Lovro von Maticic, René Klopffenstein, Karel Ancerl, Wolfgang Sawallisch, Walter Weller, Moshe Atzmon, Ernest Bour, Carlo-Maria Giulini, Antonio Janigro, Antoni Ros Marbà. **Solistas:** Philippe Entremont, Henryk Szeryng, Martha Argerich, Harry Datyner, Josef Sivo, Kurt Rapf, Hugues Cuénod, Lionel Rogg, Beaux-Arts Trío. Para toda clase de informaciones con referencia a este Festival, los interesados pueden dirigirse a la Secretaría del certamen: Montreux-Vevey, 42, Grand'rue CH-1820-Montreux (Suiza).

● **BARCELONA.** — La Fundación Universitaria «Agustín Pedro y Pons» ha hecho pública la convocatoria de becas para altos estudios musicales, composición y canto destinadas a

graduados del Conservatorio Superior Municipal de Música de Barcelona y del Conservatorio Superior de Música del Liceo de Barcelona. La solicitud de la beca se formalizará mediante la siguiente documentación: a) Instancia dirigida a la Presidencia del Patronato, en la que constarán las menciones de identidad y domicilio del solicitante; b) Certificado acreditativo de haber finalizado la totalidad de los estudios superior de la especialidad librado por el Conservatorio Superior correspondiente; c) Curriculum-vitae del concursante con indicación del expediente académico y de los premios y becas disfrutadas; d) Memoria acerca del tema concreto objeto de estudio mediante la beca, con el debido detalle en relación con su contenido, fin, plan de trabajo, período de desarrollo, etc.) Dos fotografías recientes, tamaño carnet. La decisión del Patronato se hará pública en agosto del año en curso y contra ella no habrá acción ni recurso de clase alguna. Toda la documentación deberá presentarse en la Oficina de la Fundación (Facultad de Medicina de la Universidad de Barcelona, Casanova 143) antes del día 30 de junio de 1973, donde se facilitarán toda clase de detalles e información complementaria.

Casal del Médico

Lunes, 4 de junio
10'30 noche

Presentación del conjunto instrumental puertorriqueño

CUARTETO PLECTRUM MUSICA

(Púa y pulso - 2 mandolinas, guitarra y laúd español)

Obras de Mozart, Munier y Beethoven.

Localidades a partir del día 28 de mayo en las taquillas del Palacio de la Música (de 5 a 8 de la tarde).

Precios especiales para los Socios de la Peña Guitarrística Tárrega y de Juventudes Musicales.

SONY...Y un romance a pilas y corriente

¡Clik!.

Mira: yo,... o sea,... quería decirte
que hace tiempo,... bueno, pueees, que...
el caso es que el primer día que te ví,... ¡Pues eso!
Yo tenía ganas de que lo sepas y... como no

me atrevía de palabra, pues te lo digo con est
CASSETTE-CORDER TC - 77K de SONY
que para decir cosas bonitas es único.

¡Ah!, la guitarra de fondo es la mía.

¡Clik!

La ilusión se llama

SONY

VIDA MUSICAL

● **TEL AVIV.** — Istvan Kerstesztz —que se encontraba en Israel para realizar una serie de actuaciones con la Orquesta Filarmónica de dicho país— falleció ahogado cuando se bañaba en Herzilya, una playa al norte de Tel Aviv; una fuerte corriente le arrastró mar adentro e hizo inútiles los esfuerzos para recuperarlo con vida. Istvan Kerstesztz, tras una brillantísima carrera, era actualmente Director General de Música de la Opera de Colonia, director de la Sinfónica de Bamberg y de las Sinfónicas de Cleveland y Londres. En el pasado mes de septiembre, Istvan Kerstesztz —al frente de la Orquesta Filarmónica de Viena— inauguró solemnemente (dos audiciones) el X Festival Internacional de Música en Barcelona. Con su muerte desaparece uno de los más brillantes directores del momento actual.

● **PARIS.** — La soprano española Montserrat Caballé clausurará este año los conciertos musicales del castillo de Versalles que se desarrollarán del 5 al 27 de junio próximo. Acompañada por la Orquesta de París, bajo la dirección del maestro japonés Seiji Ozawa, la cantante española interpretará la escena final de «Salomé» de Strauss y dos fragmentos de «Julio César» de Haendel. Esta temporada musical de Versalles,

que completará las manifestaciones bienales del «Mayo cultural de Versalles», ofrecerá este año la novedad de un «Concierto paseo». Esta innovación consiste en ofrecer, durante seis horas, una «suite» de siete conciertos, en distintos salones y lugares históricos del castillo o los jardines de Versalles.

● **BONN.** — Invitada por la Embajada de España, ha realizado una gira por Alemania la pianista española Pilar Bilbao (conciertos en el «Amerikahaus» de Hamburgo, Instituto de España de Munich y Universidad de Bonn). La concertista española obtuvo un señalado éxito en el concierto celebrado en esta capital al que asistieron destacadas personalidades del mundo musical, cultural y diplomático.

● **TOKIO.** — Como demostración del revolucionario «método Suzuki» para la enseñanza del violín, se celebró un singular concierto en el que intervinieron mil violinistas, niños y niñas (de trece a doce años). El método Suzuki gana popularidad en muchos países; grandes músicos como Casals, Menuhin, Oistrakh y Kogan han alentado su conocimiento y expansión.

NOVO MUSICA

UN
NOU I
MODERN
CONCEPTE
DE
CENTRE
MUSICAL

SCHIMMEL

PLEYEL

GAVEAU

Erard

Dietmann

Mestre Nicolau, 21
Tel. 228 52 94
Barcelona - 6

TOT PER A LA MÚSICA

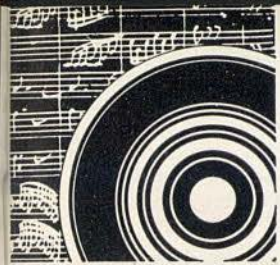
- Instruments musicals
- Material per a la iniciació musical dels escolars
- Les més acreditades marques internacionals
- Guitarres TAURUS

P. RAFECAS

Rambles, 21

Telèfon 2227280

BARCELONA-2

DISCOS

MAHLER: «La canción de la tierra». Christa Ludwig, mezzo-soprano. Fritz Wunderlich, tenor. Orquestas New Philharmonia y Philharmonia. Dir.: Otto Klemperer. EMI Serie Angel J 065-00.065.

Hemos de celebrar la reedición de esta magnífica versión del poema mahleriano «Das lied von der Erde». Sabido es que el compositor escribió esta obra —una sinfonía para dos voces solistas y orquesta— dos años antes de su muerte, cuando contaba cuarenta y nueve. Dos años antes un amigo le había facilitado un volumen de poesías titulado «La flauta china», vertido al alemán por Hans Bethge. Sobre estos poemas compone una exaltada visión de la naturaleza, de la vida terrenal y de la muerte del hombre frente a la impasible y siempre bella —dura a veces—, Tierra. Después de esta obra escribiría la novena sinfonía y dejaría incompleta la número diez. Estéticamente, pues, responde al último período, superado ya el colosalismo de su Octava Sinfonía, conocida con el sobrenombre de «Sinfonía de los mil». La soledad, el éxtasis ante la vida, la amistad humana, la belleza, la infinita tristeza de la mortalidad y la apasionada y constante admiración de la vida terrena forman los motivos literario-musicales de esta extraordinaria obra.

Extraordinaria obra que ha sido vertida de forma magistral por Otto Klemperer, uno de los directores que ha contribuido mejor a la difusión de la obra de Mahler. No hay duda que quedará como una de las versiones más perfectas.

Citemos, y no como dato anecdótico, sino por su gran categoría la intervención del tenor Fritz Wunderlich, una de las voces más bellas y extraordinarias que hemos podido oír. Wunderlich murió trágicamente a los treinta y seis años. De él dijo Fischer-Dieskau: «Tenía una calidad que le era propia... no solamente una voz ricamente dotada, sino también un canto soberbio y penetrante... Los registros fonográficos continuarán reflejando su personalidad».

VIVALDI: «Las cuatro estaciones». Michel Schwalbé, violín. Orquesta Filarmónica de Berlín. Dir.: Herbert von Karajan. DEUTSCHE GRAMMOPHON 2530 296.

La discografía de «Las cuatro estaciones» vivaldianas se acrecienta constantemente. Todos los años aparecen nuevas versiones, y todas las marcas discográficas procuran renovar periódicamente los intérpretes de la famosa obra de Vivaldi a fin de dar variedad al catálogo, con una de las obras más veces interpretada. No faltan tampoco, las reediciones, algunas de las cuales conservan una categoría absoluta. Entre las nuevas aportaciones hay que citar la producción de la «Deutsche Grammophon» que sin lugar a dudas alcanzará una mayoritaria difusión.

Los cuatro Concerti grossi que componen la primera parte del opus 8 de Vivaldi (Il cimento dell'armonia e dell'invenzione) han sido tratados de una forma tradicional, con un gran sentido de la expresión y de la descripción, base y motivación musical de una pintura de la naturaleza, en sus progresivas y constantes mutaciones. Innecesario señalar que la Orquesta Filarmónica de Berlín consigue esta atmósfera, siempre pura, de contrastados colores, que flotan en estos cuatro cuadros. Karajan, teniendo como base a una Orquesta que se mantiene constantemente en los límites del perfeccionismo, dibuja con gran carácter las líneas esenciales de la obra, sin olvidar los detalles que a estas alturas son los que aportan más interés a una obra como ésta.

Michel Schwalbé, primer violín solista en la actualidad de la Filarmónica de Berlín obtiene en sus característicos solos un sonido espléndido, robusto, que patentiza su espléndida escuela y su no menos dilatada labor solista antes de su integración a la Filarmónica Berlinesa. — A. S.

GUIA DE CONCIERTOS

FECHA

MAYO

25 viernes

22.30 h.

26 sábado

19 h.

22.15 h.

27 domingo

11 h.

28 lunes

22.15 h.

noche

29 martes

19.30 h.

noche

31 jueves

22.15 h.

JUNIO

2 sábado

22.15 h.

3 domingo

22.30 h.

4 lunes

noche

22.30 h.

5 martes

22.30 h.

LOCAL

Palau

Palau

Església
St. Josep
Calassanc

Palau

Palau

Mix
Institut
Francès

Liceu

Palau

Església
St. Josep
Calassanc

Palau

Mix

Casal
del Metge

Palau

CONCIERTO

Incredible String Band.

Orquesta Ciudad de Barcelona. Dir.: Antoni Ros Marbà. Rosa Sabater, piano. Montserrat Torrent, órgano. Montserrat Alavedra, soprano. Alicia Nafé, contralto. Julián Molina, tenor. Antonio Blancas, bajo. Cor Madrigal. Obras de Mozart. (Patronato Orquesta Ciudad de Barcelona.)

Orfeo Gracienc. Dir.: A. Pérez-Simó. (I Cicle de la Cançó Coral Catalana.)

Orquesta Ciudad de Barcelona. Dir.: Antoni Ros Marbà. Solistas vocales e instrumentales. Repetición del programa anterior. (Patronato Orquesta Ciudad de Barcelona.)

Jean-Pierre Rampal, flauta. **Salvador Gratacòs,** flauta. **Angel Soler,** piano. Obras de **Haendel, J. S. Bach, Mozart, C. Ph. E. Bach, Telemann.** (Juventudes Musicales.)

Trío de Cuerda de Barcelona. Obras de **Mozart, Beethoven.**

Pascal Roge, piano. **Pierre Amoyal,** violín. Obras de **Beethoven, Bach, Chopin, Debussy, Messiaen.**

Ballet du XXème siècle - Maurice Béjart.

Conservatorio Superior Municipal de Música. Concierto de clausura del curso 1972-73. **Solistas vocales, Coro y orquesta del Conservatorio.** Dir.: **Enric Ribó.** Obras de **Vives, P. Soler, Granados, Pedrell, García, Oltra...**

Orfeo de Sants. Dir.: **Enric Ribó.** (I Cicle de la Cançó Coral Catalana.)

Orquesta Filarmónica de Cracovia. Dir.: **Jerzy Katlewicz.** **Halina Czerny-Stefanska,** piano. **Andrzej Hiolski,** barítono. Obras de **Rossini, Ravel, Chopin, Brahms.** (Asociación de Cultura Musical.)

Trío Ciudad de Barcelona. Obras de **Haydn, Schubert.**

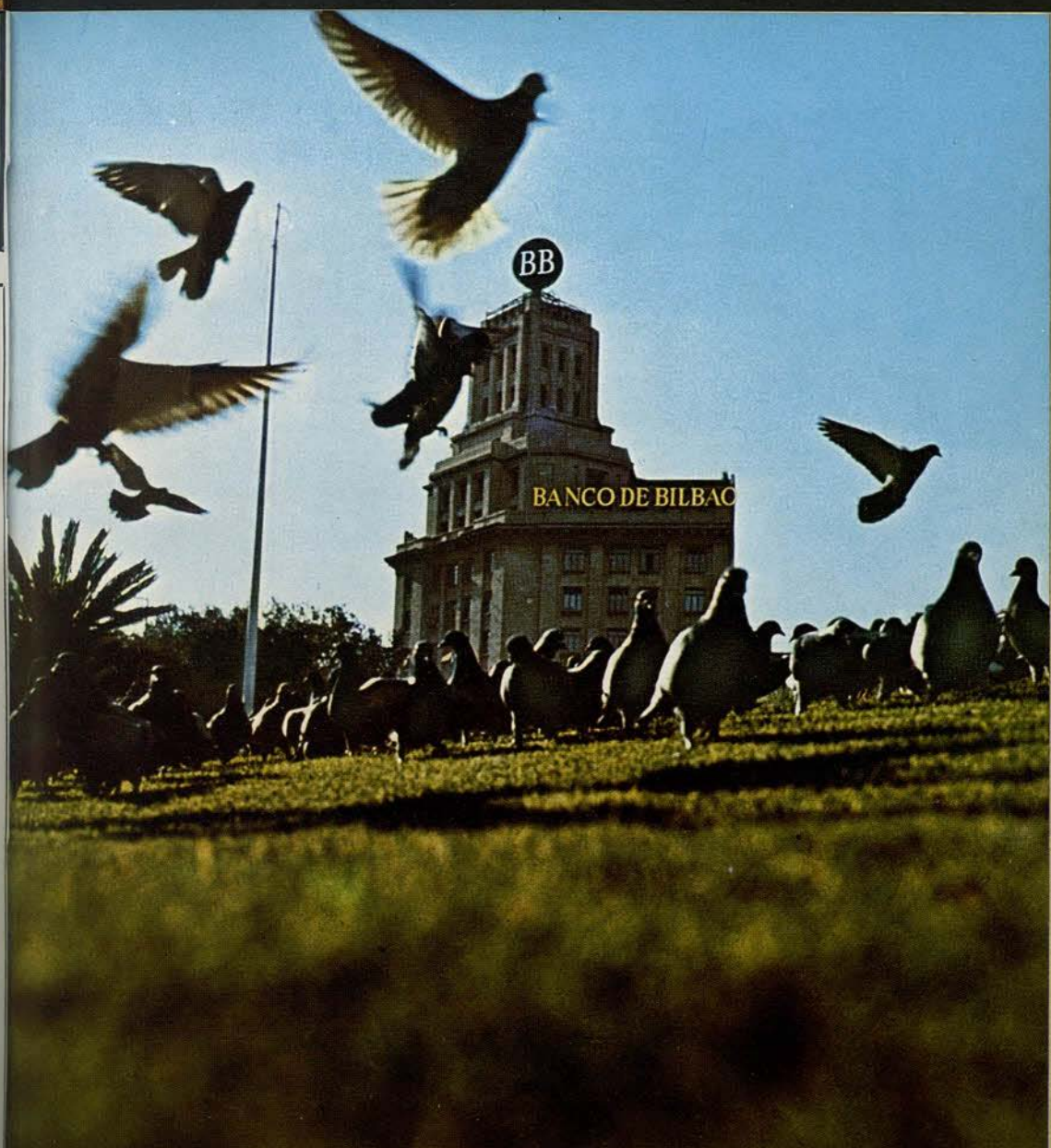
Cuarteto Plectrum Musica. Obras de **Mozart, Munier, Beethoven.**

Orquesta Filarmónica de Cracovia. Dir.: **Jerzy Katlewicz.** **Halina Czerny-Stefanska,** piano. **Andrzej Hiolski,** barítono. Obras de **Moniuszko, Chopin, Lutoslawski, Szymanowski.** (Asociación de Cultura Musical.)

TEMPORADA 1972-73. — 25 mayo 1973. — Núm. 22. — Edición de 5.000 ejemplares.

Editado por FORUM MUSICAL — Via Laietana, 49, 4.º — Tel. 231 90 01-02.

NOTAS IMPORTANTES: Los actos empezarán puntualmente a la hora indicada. No se permitirá la entrada del público en la sala de conciertos durante la ejecución de las obras. — No está permitido obtener registros o grabaciones magnetofónicas de las obras programadas, así como realizar fotografías o filmes en el recinto del Palau durante la celebración de los actos.

El Banco de la Plaza Cataluña

**A L'ENTORN
de FLOÏD
per a DESPRÉS
de L'AFAITADA**

**PRODUCTES
per a COMPLETAR
la VOSTRA
HIGIENE**

Desodorant
Oli escumós per a bany
Crema d'Afaitar amb brotxa
Crema d'Afaitar escumosa
Xampú
Sabó - Talc

Floïd

HAUGRON CIENTIFICAL, S. A. New York / London / Paris / Barcelona